

Actualitatea Sfinților Părinți Capadocieni

Actualitatea Sfinților Părinți Capadocieni pentru creștinismul zilelor noastre vine din aceea că ei ne învață cum să gândim, să trăim și să simțim creștinește. Deși au trăit acum mult timp, rămân o sursă inepuizabilă de înțelepciune. Învățătura lor este ca o sămânță, ce a dat rod înșutit pe ogorul Bisericii. Îndemnul: “Înapoi la Sfinții Părinți!”, nu trebuie înțeles ca însemnând o mai mică prețuire a Sfintei Scripturi, căci ei au fost cei mai mari tâlcuitori ai acesteia și totodată păstrătorii în chip nealterat ai Sfintei Scripturi.

Importanța operelor Sfinților Părinți Capadocieni. Au fost adevărate călăuze pentru creștini, în cunoașterea și în trăirea învățăturilor revelate. Ei sunt atât de prețuiți pentru că: au întărit temelia teologiei creștine; au continuat valorile înțelepciunii antice păgâne; au fost, prin viață și operă, modele pentru toți oamenii din toate timpurile. Biserica a conștientizat importanța învățăturii Părinților Capadocieni.

Au recomandat citirea autorilor clasici, cu spirit de discernământ și având drept criteriu de apreciere învățătura Bisericii. Creștinul, învață ei, să fie precum o albină, ce culege polenul din multe flori, fugind de ce este vătămător.

Operele lor sunt un imbold permanent spre desăvârșirea noastră.

Sfinții Părinți, în general, și *Părinții Capadocieni* sunt îndrumători ai vieții spirituale creștine. Sunt culmea teologiei și adevărate surse de hrană spirituală, îndrumând pe cei doritori spre desăvârșire.

Sfinții Părinți arată convingerea lor în inspirația Sfintei Scripturi. Sfinții Părinți sunt cei care au identificat, analizat și transmis Sfânta Tradiție. În controversele purtate cu ereticii, s-au precizat condițiile interne și externe pe care Sfânta Tradiție trebuie să le îndeplinească pentru a se impune.

Actualitatea lor nu înseamnă întoarcerea la epoca lor, nici imitarea, sau copierea lor. Exemplul lor are rolul de a dinamiza prezentul și a crea o perspectivă pentru viitor. Actualitatea lor constă în felul cum au știut să transmită epocii lor mesajul creator al Evangheliei, în modul în care au știut să înțeleagă năzuințele oamenilor din vremea lor, în spiritul de dăruire pentru binele cotidian și permanent al semenilor. Încât putem să împrumutăm de la ei credința vie și dinamică, dragostea de Dumnezeu și de oameni, adevărul și lumina harului cu care s-au îmbrăcat ei, ca să facem viu și luminos mesajul Evangheliei în vremea noastră. Putem să-i luăm ca model pentru felul cum au știut ei să îmbine ortodoxia cu ortopraxia, adică învățătura dreaptă cu trăirea adevărată și dinamică a credinței. Deci să actualizăm modul cum au păstrat ei plenitudinea Bisericii, a trăirii cu Hristos și în Hristos, înțelepciunea și curajul cu care au apărut dreapta credință și unitatea Bisericii.

Ei au slujit unui ideal moral netrecător, ce devine tot mai actual: idealul virtuții, al slujirii lui Dumnezeu și a omului. Este idealul deschiderii sufletești către toată lumea, al înfrățirii și virtuții sociale. În oglinda strălucitoare a vieții și faptelor lor, noi toți să ne regăsim. S-au străduit să pună în lucrare toate facultățile sufletești, înnobilând și îmbogățind omul lăuntric, pregătindu-l pentru viața veșnică.

Sfinții Trei Ierarhi au chemat lumea la o înnoire morală în Hristos. Sfântul Vasile cel Mare zicea: “Imită, omule, pământul”, combătând patima lăcomiei. Căci pământul nu rodește pentru sine, ci pentru altul, pentru noi toți. E mai de preț să ai un nume frumos, decât să fii bogat. Nu aștepta lipsa de grâu, ca să-ți deschizi grânarele, speculând nenorocirile omeniești. Sfântul Părinte nu și-a sacrificat numai rezervele sale materiale, rămânând sărac, ci spăla el însuși rănilor leproșilor. Iar când s-a stins din viață, la nici 50 de ani, a fost plâns și de păgâni și de evrei. Sensibil la durerile celor care erau în jur, Sfântul Vasile cel Mare spunea: “Precum suferința unui membru al corpului se întinde la toate, așa trebuie să fie simțită suferința unui om la toți oamenii... Nu prin indiferență la suferința altora vor evita cei sănătoși suferința proprie, ci prin luarea de măsuri pentru tămăduirea ei, acolo unde s-a ivit”.

Sfântul Grigorie de Nazianz socotea slujirea aproapelui ca pe cea mai mare poruncă a lui Dumnezeu: “Dă cât de puțin, zicea el, dă măcar o lacrimă, dacă nu ai altă posibilitate. Nu amâna pe cel ce vine să-ți ceară ajutor. Timpul este ireversibil. Fiecare clipă e pentru fapta ei”.

Privitor la slujirea preoțească, să fim conștienți că suntem împreună-lucrători cu Dumnezeu la mântuirea oamenilor. Întreaga activitate pastorală și misionară, teologică și învățătoarească a Sfinților Părinți Capadocieni reprezintă un act de iubire față de Hristos și de semenii. Din dragoste față de oameni a apărut Vasiliada, cetatea milei creștine, cum o numea Sfântul Grigorie Teologul.

Ei ne îndeamnă să iubim cultura, să luptăm împotriva ignoranței, a indifferenței. Aceștia au trasat linia pe care Biserica a urmat-o de-a lungul veacurilor, prețuind și folosind tot ce avea mai valoros lumea antică. Se spune că în concepția lor cu privire la cultură, sesizăm “lărgime de spirit”, “toleranță” și “suplețe”. Biserica noastră nu a părăsit această linie de conduită.

Ei au îmbinat idealul culturii grecești, kalokagathia (unirea desăvârșită a binelui cu frumosul), cu idealul creștin filocalic (iubirea frumuseților spirituale).

Diferența principală între cultura păgână și cea creștină consta în problema umanismului. Păgânii ajunseseră la noțiuni și aprecieri frumoase despre om, dar nu le aplicau tuturor oamenilor, mai ales sclavilor. Umanismul grec elenist era un umanism al aristocrației, adevărul și credința fiind rezervate unui cerc restrâns. Sfinții Părinți Capadocieni tratau la fel pe toți oamenii. Umanismul patristic vede omul în perspectiva ascensiunii sale către Dumnezeu Creatorul.

Le revine meritul de a fi ferit teologia creștină de doctrinele eterodoxe, închise și străine de viața oamenilor. De timpuriu, Biserica a luptat cu ereticii și schismaticii, care încercau să sfâșie unitatea ei doctrinară, morală și administrativă. Sfinții Părinți Capadocieni au reparat stricăciunile provocate veșmântului Bisericii de arieni, pnevmatomahi, sabelieni și alții. Au fost misionari prin vocație și teologi inegalabili și au înțeles că nimic nu este așa de scump pentru Biserică, cum este unitatea ei.